

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Óbánya Község Önkormányzata

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	9
Célok.....	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	11
2. Stratégiai környezet bemutatása	11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	13
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	27
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	36
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	39
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	45
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	48
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	50
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	51
1. A HEP IT részletei.....	51
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	51
Jövőképünk	52
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	53
3.1 A megvalósítás előkészítése	56
3.2 A megvalósítás folyamata	56
3.3 Monitoring és visszacsatolás	59
3.4 Nyilvánosság	59
3.5 Kötelezettségek és felelősség	59
3.6 Érvényesülés, módosítás	60
4. Elfogadás módja és dátuma	61

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Óbánya Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A Kelet-Mecsek vonulatai között, erdővel körülölelt völgyében fekvő kis község. Óbánya közigazgatási területe teljes terjedelmében a Kelet-Mecsek Tájvédelmi Körzet fokozottan védett, Natura 2000 területen helyezkedik el.

A 6-os főútról Mecseknádasdnál letérve, 3,5 km-re található. A zsákutcás falut végig kíséri a gyors folyású Öreg-patak. Területén több jelzett turistaút keresztezi egymást, köztük az országos kéktúra útvonal is. Óbánya kiemelt turistaforgalommal rendelkezik, több évtizede kedvelt üdülő és kirándulóhely. Külterületének 91%-a erdő.

Története

Lakosai többségében németajkú (Magyarországon svábnak nevezett) német nemzetiségűek.

A „magyar Svájcként” is emlegetett Óbányának már az Árpád-korban is voltak lakosai, de önálló településként csak a XVIII. századtól jegyzik. (1773-ból származó iratban eredeti nevén „Alt Glashütte-ként szerepel.) Temploma középkori alapokra épülhetett. A lakosság folyamatosan, de változó ütemben csökken. Még 1949-ben 403-an laktak, 2021-ben ez 146-ra csökkent az állandó népességszáma. A 2011-es népszámláláskor a lakosság közel 50%-a vallotta magát német nemzetiségűnek.

A községben 22 ház őrzi az eredeti 18-19 századi oldaltornácós megjelenést. A fésűs kiépítésű telkekre több helyen melléképületek és pincék is épültek. 87 ingatlan rendelkezik házszámmal, ezek közül több üdülőként funkcionál. A falu elején jobb oldalon a 90-es években kialakított házhelyekre, új építésű házak kerültek. A településen folyamatosan megfigyelhető az épületek felújítása, állagmegóvása, ami a településképi rendelet és építési szabályok figyelembevételével történik. Útjai 95 %-ban portalanítottak.

Az utcaképet a település Képviselőtestülete védetté nyilvánította, ettől a lakosság sem kíván eltérni.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A magyar községek közül Óbánya kapta meg elsőként a Kós Károly-díjat 1992-ben.

Gazdasága

Élénk gazdasági életről Óbányán nem beszélhetünk. Ennek előnye, hogy környezetszennyező ipari és mezőgazdasági tevékenységet nem folytattak a településen. A lakosság turizmusából él, amely már régóta igen jelentős a faluban. A nagy hagyományokkal rendelkező kézműves fazekasok mellett csak a kereskedelem, vendéglátás és szolgáltatás egységei vannak jelen. A falu méretéhez képest sok vállalkozás működik itt, amelyeknek köszönhetően munkanélküliségről szinte nem is beszélhetünk a faluban. Számos turisztikai és idegenforgalmi létesítmény működik a településen, melyeket többnyire családi vállalkozásban működtetnek a helyi lakosok, akik között külföldről (Hollandia, Németország) ide települt lakók is vannak.

A település vezetékes ivóvízzel, szennyvízcsatornával és vezetékes gázzal ellátott. A község telefonellátottsága kielégítő (vezetékes és mobil hálózat) egy nyilvános fülke is működik. A további szolgáltatásokat egy kocsmá és három vendéglő képviseli. A tömegközlekedést a távolsági buszjárat jelenti, amelynek megállója a faluközpontban található.

Nevezetességei

A község nyugati nyúlványaiban, valamint a külterületen húzódó összeszűkült völgyben szintén üdülő jellegű funkciók telepedtek meg: turistaház, különböző gyermektáborok és pihenőházak, erdei turista- és kulcsosházak. A területet több jelzett turistaút is keresztezi, és a környező hegyek a természetjáró turisták közkedvelt kirándulóhelyei. Különösen szépek a Pisztrángos-tavaktól Kisújbányáig húzódó Óbányai-völgy kis vízesei, melyeket a különböző keménységű kőzetekben a patak eróziós hatása alakított ki. A völgyben található Csepegő-szikla igazi látványosság, mely a természetjárók gyakori találkozóhelye. A terület növény-és állatfajokban gazdag, több ritka faj termő-illetve élőhelye.

Óbánya népművészete, hagyományai igen figyelemreméltóak. A helyiek olyannyira féltve őrzik népi hagyományait, szokásaikat, hogy otthonaikban még ma is a sváb nyelvet beszélik. Majd minden házhoz hozzátartozik egy oldaltornác – ez az építészeti hagyomány a 19.századból maradt fent. A hajdani 12 működő vízimalmoknak állít emléket a rekonstrukción, felújításon átesett Tichymalom. A település igen korán híressé válik mázas karcolt kerámiáiról, edényeiről. Egykor a fazekasság jelentette szinte az egyetlen megélhetési lehetőséget a falu lakói számára, apáról fiúra szállt a mesterség, akik különböző vásárokon kínálták portékáikat. A helyi fazekasok által készített világosbarna, zöldmázás, dús mintázatú, csipkézett szélű, karcolt edények már a kezdetektől messze földön nagy hírnévnek örvendtek. Az óbányai fazekasság a két világháború között virágzott igazán, amikor is 10-15 fazekas üzte egyszerre bravúros hozzáértéssel e mesterséget. A jellegzetes óbányai fazekak igen gyakran mélybarnák, mélytüzűek; mintázatban gazdagok. Sok nagynevű fazekas dinasztiát tartanak számon a községben: első közt a Keszler-, a Teimel-, a Kovács- és a Müller-dinasztiát említhetjük, valamennyien nagyon sokat tettek azért, hogy Óbánya neve forogjon, ismertté váljon az ország határain túl is. A Német Olvasókör Egyesület és a Német Nemzetiségi (korábban Kisebbségi) Önkormányzat kezdeményezésével létrejött Falumúzeumban megtaláljuk az üvegművesség régi és részben mai remekeit, a paraszti gazdálkodás eszközeit, a német népviselet nagy gonddal válogatott kincseit, és számos más tárgyi értéket, így gazdag fazekas-kiállítást is. A népi iparművészetek közül kiemelkedik még a faragás, Óbánya megbecsült szülőtte volt Haklik Mihály faragó mester.

A helyi néphagyományokhoz tartozik a Hutzelsonntag (Tüzeskerék-gurítás), amelyet a katolikus vallás szerint Nagyböjt első vasárnapján tartják. Nevét – hutzel – a német nemzetiségi lakosságtól nyerte, mely az „aszalvány, aszalt gyümölcs” megfelelője, egyben a böjti étkek egyik meghatározója

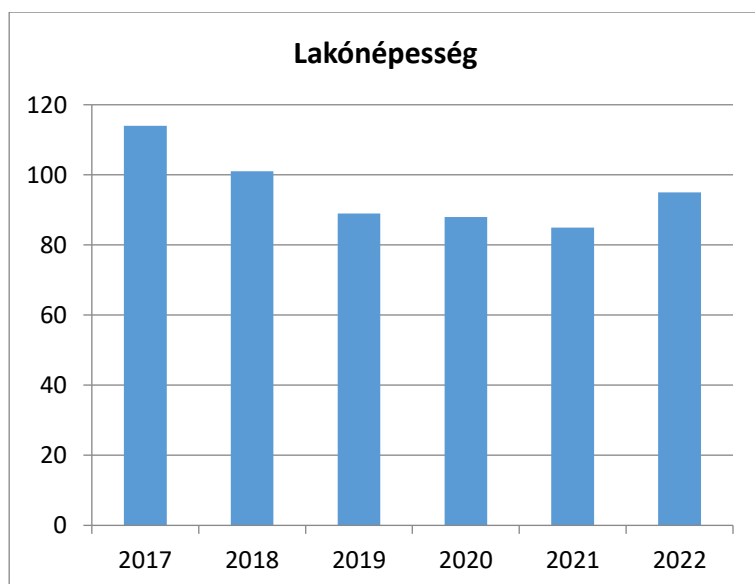
a településen. Termésjósító szokás, amit még a betelepített németek az óhazából hoztak magukkal és egészen az 1970-es évekig művelték. Az elmúlt évtizedekben azonban megszakadt a folyamat. Pár éve újíttotta meg a falu a régi szokást, a helyi Német Kisebbségi Önkormányzat szervezésében. Ilyenkor az est beálltával legurul a „tüzeskerék” – „Hutzelrod – a hegyről. A néphit szerint amerre a kerék gurul, arra várható az évben a jobb termés.

Demográfia

A lakónépeség 2017-től 2021-ig folyamatosan csökkent. Ennek oka a születések és a halálozások aránya, valamint a fiatal lakosság elköltözése a környező településekre, külföldre.

1. számú táblázat - Lakónépeség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	114	bázis év
2018	101	88,60%
2019	89	88,12%
2020	88	98,88%
2021	85	96,59%
2022	95	111,76%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

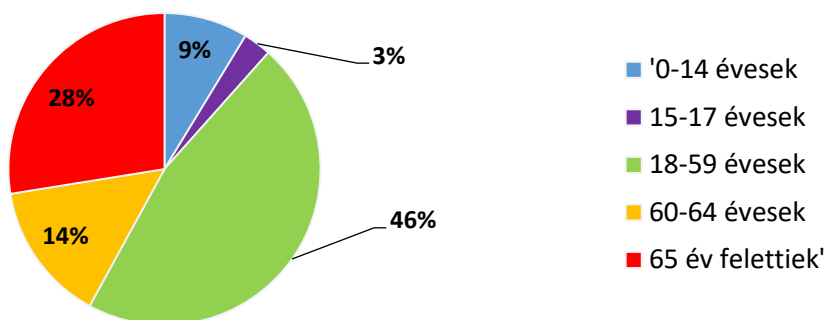

Az állandó népesség adatait tekintve a korosztályokban kiegyenlített a nemek aránya.

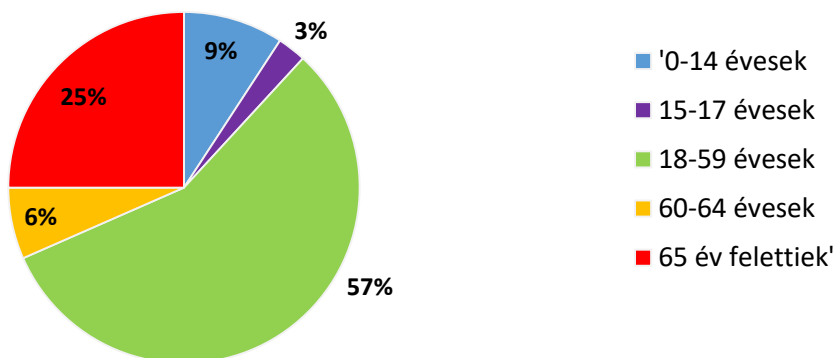
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	69	76	145	47,59%	52,41%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			3	2,07%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	6	7	13	4,14%	4,83%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	2	2	4	1,38%	1,38%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	32	43	75	22,07%	29,66%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	10	5	15	6,90%	3,45%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	19	19	38	13,10%	13,10%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

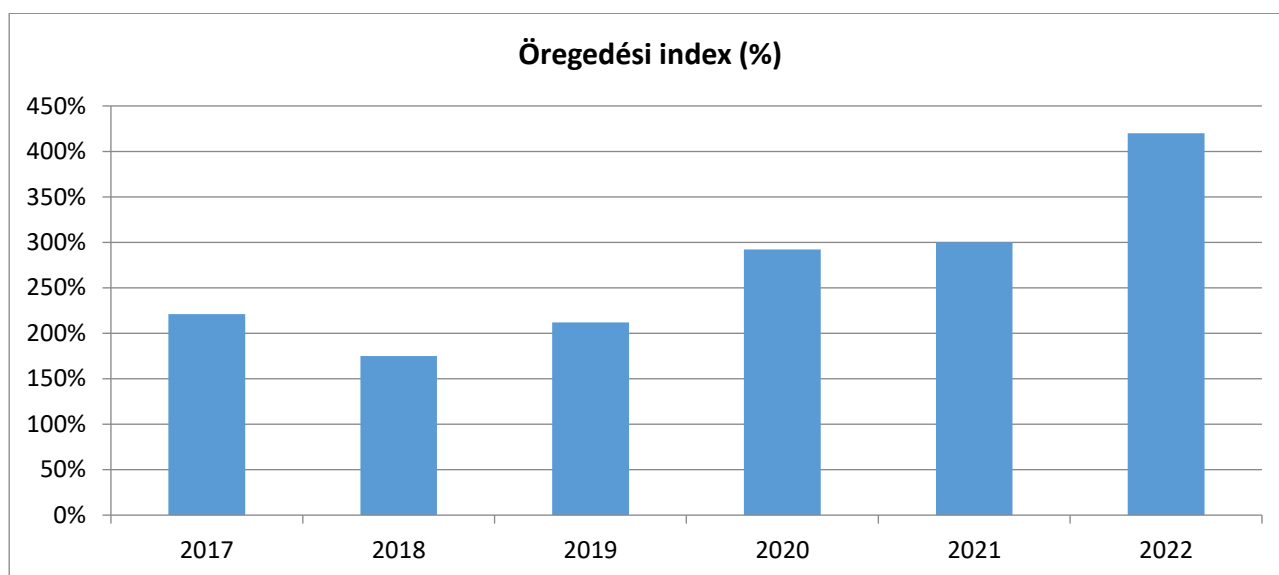
Állandó népesség - nők életkori megoszlása

Az öregedési index azt mutatja, hogy a vizsgált időszakokban többséget képeztek a 65 év feletti és a 40-64 év közötti állandó lakosok száma, mint a 0-17 éves korúak. Nyomasztóan, az országos átlagot messze meghaladóan előregedő település Óbánya.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	42	19	221,05%
2018	35	20	175,00%
2019	36	17	211,76%
2020	38	13	292,31%
2021	39	13	300,00%
2022	42	10	420,00%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A belföldi vándorlások egyenlege évről-évre hektikusan változik. Negatív tendencia, hogy az elvándorlók szinte kizárólag a fiatal generációk tagjai.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	8,70
2018	-130,23
2019	-94,74
2020	-11,30
2021	0,00
2022	-134,97

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	-8,70
2018	9,30
2019	-21,05
2020	0,00
2021	-23,12
2022	12,27

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás egyértelműen negatív irányban változik, A vizsgált időszakban 2018-ban és 2022-ben mutatkozik javulás, ebben az évben a születések száma volt magasabb. 2019-ben és 2021-ben több a halálozások száma a születéseknél.

Értékeink, küldetésünk

A község az elmúlt években maximálisan kihasználta az adódó pályázati lehetőségeket, mivel csak ezen a módon tudott fejlesztéseket végrehajtani. Az önrész hiánya miatt csak szerény lehetőségek adódtak.

A településen kevés a munkanélküliek száma, a lakosság egy része helyben dolgozik (idegenforgalom, vendéglátás), másik pedig a közeli nagyobb településekre (Pécs, Bonyhád, Szekszárd) ingáznak.

A község Mecseknádasdi Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozik,

Az önkormányzat legfőbb értékének tekinti a meglévő faluközösséget, az ennek formálásában együttműködő programokat szervez. Küldetésének tekinti az életminőség javítását, hogy a szükséges egészségügyi, szociális, alapfokú nevelési és oktatási szolgáltatásokat a közös önkormányzati hivatalhoz tartozó településeken biztosítani tudja a falu minden lakójának.

Célok

A Helvi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Óbánya település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a **programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

A HEP kapcsolódik az alábbi helyi stratégiákhoz és települési önkormányzati programokhoz, ezekkel ellentétes célokat nem fogalmaz meg, vagy ha (jogszabályi előírások be nem tartása miatt) mégis, úgy felhívja a stratégiák, dokumentumok megalkotóit azok módosításának, pótlásának szükségességére. Ezek a helyi dokumentumok a következők:

Költségvetési koncepció – az önkormányzat minden évben határidőben elfogadta.

Köznevelés-fejlesztési terv – az oktatásért felelős miniszter készítette el.

Településrendezési terv – a település rendelkezik településrendezési tervvel.

Településszerkezeti terv – a település rendelkezik településszerkezeti tervvel.

Településfejlesztési koncepció – a település rendelkezik településfejlesztési koncepcióval.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Család és Gyermejjóléti Szolgálat:

Ellátja a Gyvt. 39. § (2)–(4) bekezdése, 40. §-a, valamint az Szt. 64. §-a szerinti feladatokat.

Családsegítő:

- tájékoztatási feladatai körében szociális és egyéb információs adatokat gyűjt és tájékoztat
- szociális segítő munka keretében szakemberek koordinálása, problémadefiniálás, esetmegbeszélés, esetkonferencia, értékelés
- segíti az ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutást (átmeneti gondozás)
- prevenciók programok szervezése
- hivatalos ügyek intézésében való közreműködés
- család- és gyermekjóléti központtal igény esetén esetmegbeszélést kezdeményez, súlyos veszély esetén a központ értesítése mellett közvetlenül tesz javaslatot a hatóság intézkedésére.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A HEP helyzetelemzéséhez szükséges adatokat a TEIR rendszeréből gyűjtöttük és helyi adatgyűjtéssel egészítettük ki.

A települési önkormányzat számára esélyegyenlőségi szempontból releváns adatok tudatos és tervszerű gyűjtése saját hatáskörben eddig nem történt. Egyes pályázati kiírások előzetes monitoringjához, illetve kistérségi, intézményi szintű programokhoz történtek az adott szempontból adatgyűjtések, de ezek a helyi önkormányzatnál nem állnak rendelkezésre

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

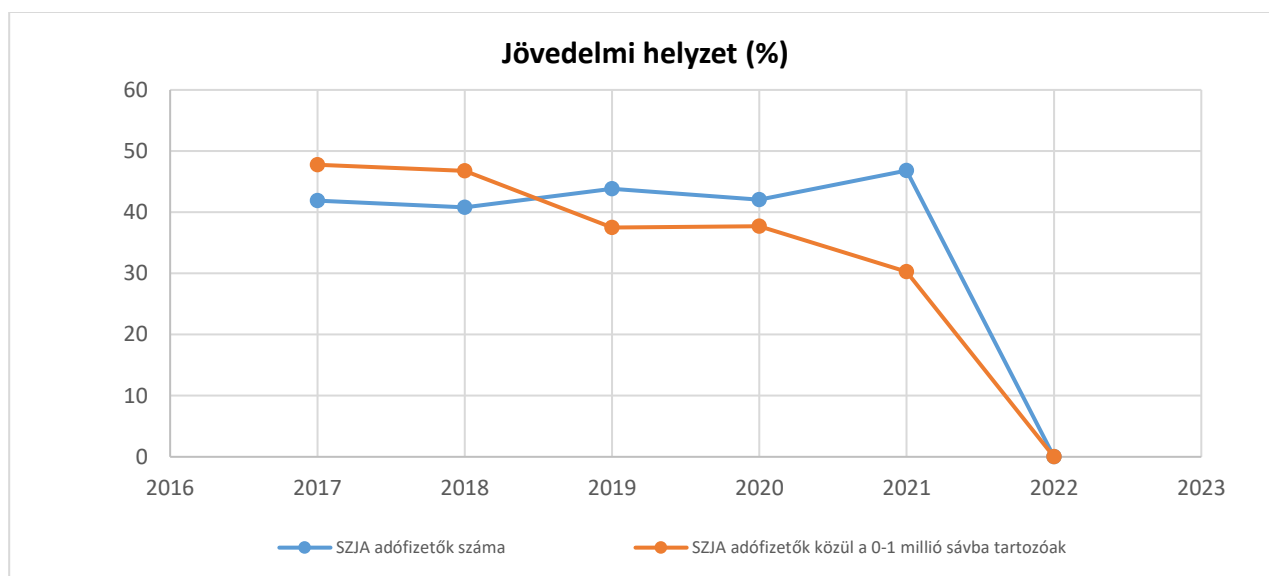
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A jövedelmi helyzetre vonatkozóan értékelhető adatok az adó-erő-képességi adatok, a településen képződő SZJA adatok, a településen élők bruttó átlagbérére vonatkozó adatok. Ezekből az adatokból becsülhető a községben létminimum alatt élő személyek száma.

A település egy lakosra jutó adóerő képességét adja a település lakosságszáma és a település össziparűzési adóerő képessége.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2017	41,88	47,76
2018	40,79	46,77
2019	43,84	37,50
2020	42,07	37,70
2021	46,81	30,30
2022	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

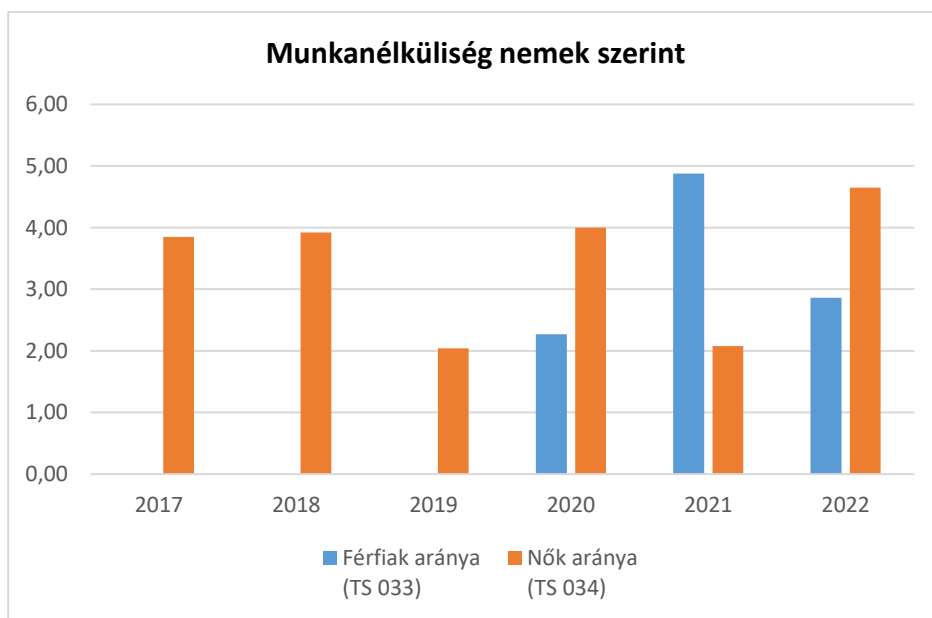
A táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

A munkanélküliségi mutatók az országos átlagnál sokkal alacsonyabb, minimális –2-3,5%– értéket mutatnak.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	0,00	3,85	1,93%
2018	0,00	3,92	1,96%
2019	0,00	2,04	1,02%
2020	2,27	4,00	3,14%
2021	4,88	2,08	3,48%
2022	2,86	4,65	3,76%

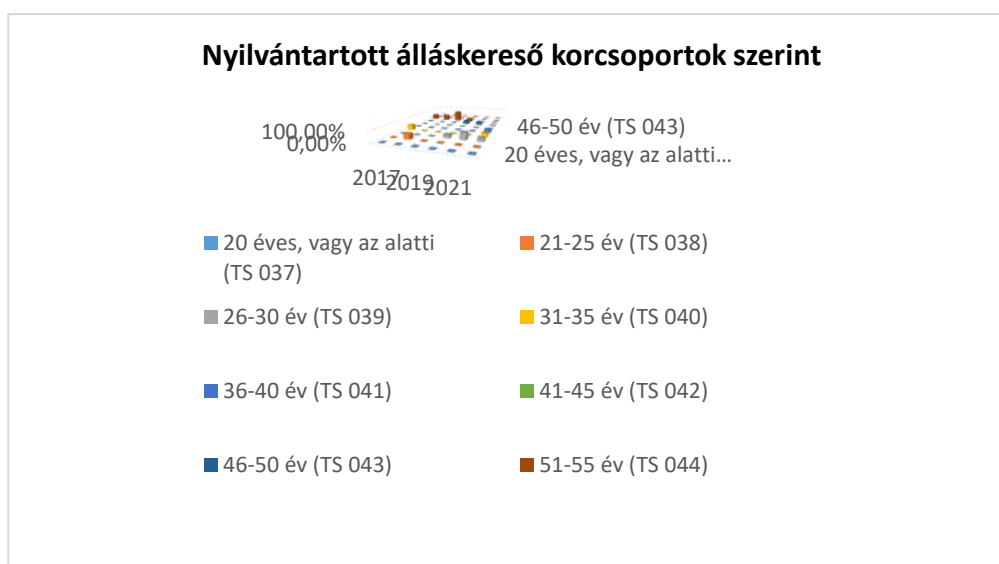
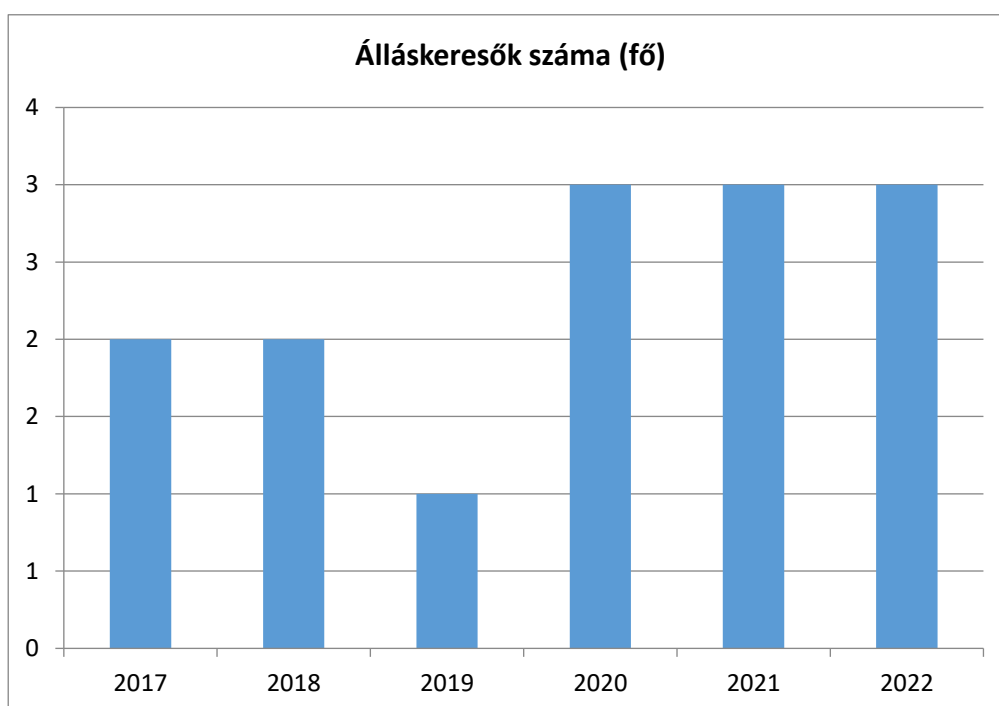
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
		Fő összesen	2	2	1	3	3
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	50,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	2,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	33,33%	66,67%	33,33%

31-35 év (TS 040)	Fő	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00
	%	50,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	33,33%
36-40 év (TS 041)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	33,33%
41-45 év (TS 042)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	1,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	33,33%	33,33%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	1,00	1,00	1,00	1,00	0,00	0,00
	%	50,00%	50,00%	100,00%	33,33%	0,00%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

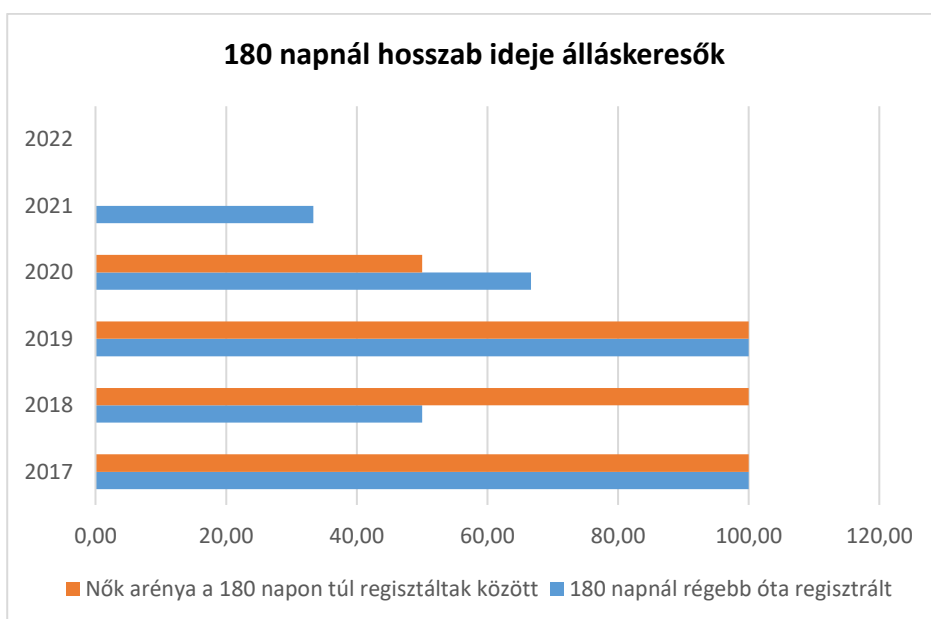
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkn belül (TS 058)
	%	%
2017	100,00	100,00
2018	50,00	100,00
2019	100,00	100,00
2020	66,67	50,00
2021	33,33	0,00
2022	0,00	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

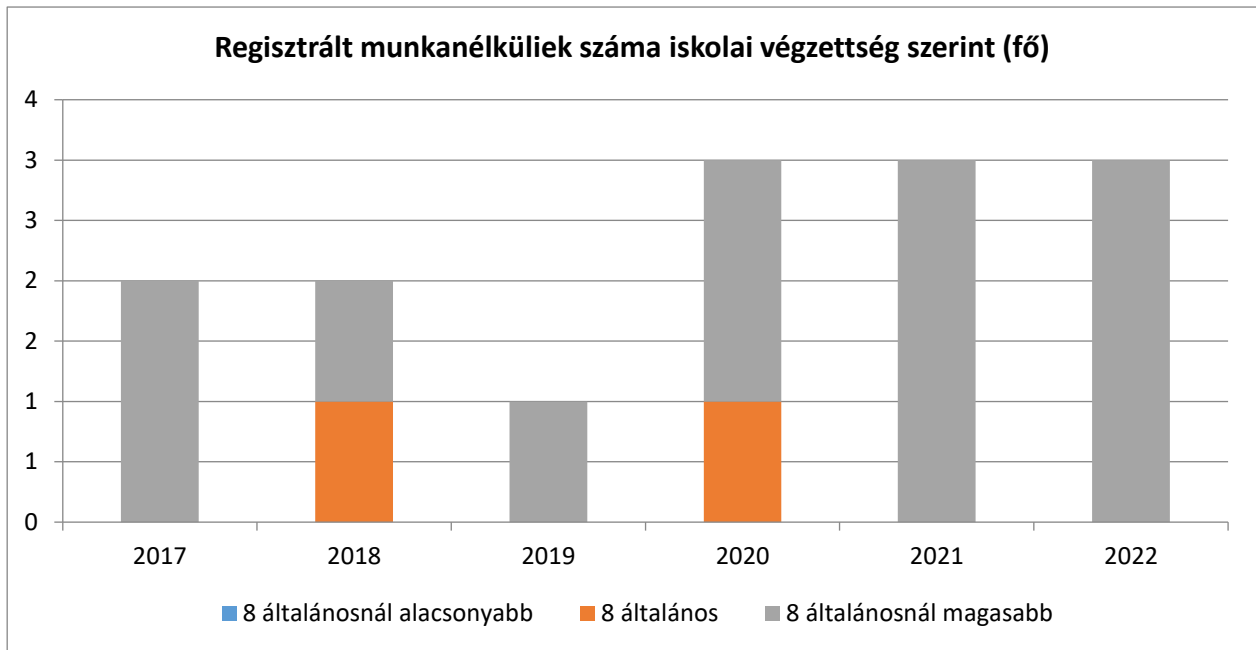
b) alacsony iskolai végzettségük foglalkoztatottsága;

A 3.2.4. táblázat alapján a regisztrált munkanélküliek száma a vizsgált időszak viszonylatában kirívóan alacsony, közöttük legalább 8 általános iskolai osztályt el nem végzettek nincsenek.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskereső száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskereső száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskereső megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	2	0	0,00%	0	0,00%	2	100,00%
2018	2	0	0,00%	1	50,00%	1	50,00%
2019	1	0	0,00%	0	0,00%	1	100,00%
2020	3	0	0,00%	1	33,33%	2	66,67%
2021	3	0	0,00%	0	0,00%	3	100,00%
2022	3	0	0,00%	0	0,00%	3	100,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

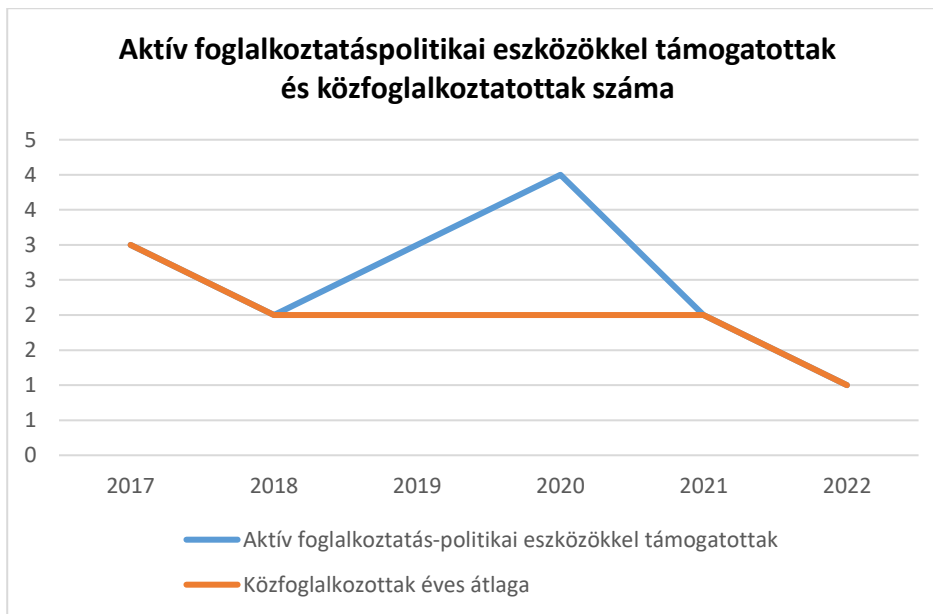

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

Az önkormányzat szervezi évente a közfoglalkoztatást, együttműködve a Munkaügyi Központtal. Az évente változó pályázati lehetőségek szerint különböző napi időtartamú (4-6-8 óras), különböző hosszú időtartamú (3- 8 hónap), különböző típusú és célú közfoglalkoztatás van, amelybe változó számú személyt tudnak bevonni. Mindig maximálisan kihasználják a közmunka pályázatok által biztosított lehetőségeket.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	3	3
2018	2	2
2019	3	2
2020	4	2
2021	2	2
2022	1	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

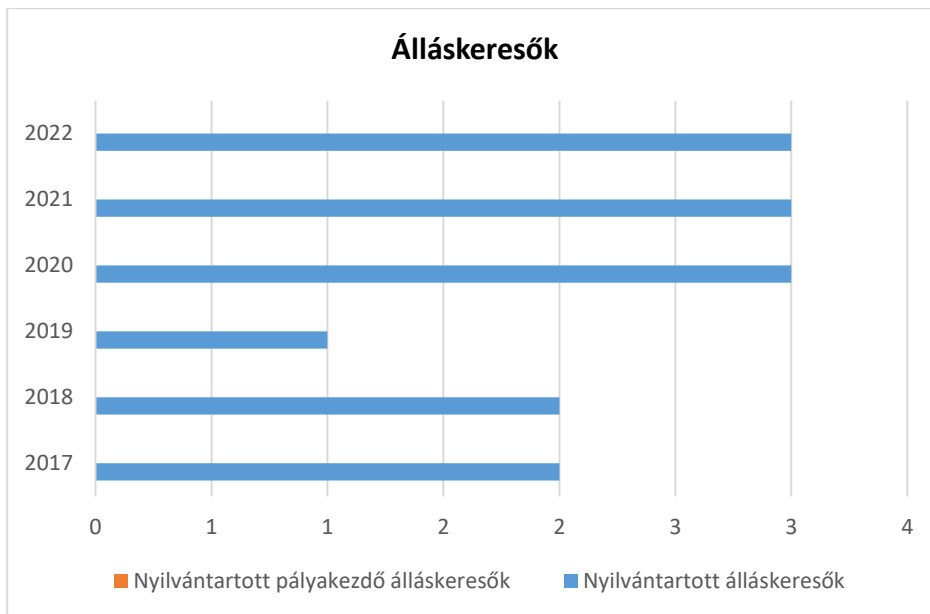
Azok az aktív dolgozók, akik nem helyben dolgoznak, saját járművel, vagy tömegközlekedéssel ingáznak Pécsre, Bonyhádra, Szekszárdra.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A települési önkormányzat jó kapcsolatot ápol a Baranya Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központjával.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	2	0
2018	2	0
2019	1	0
2020	3	0
2021	3	0
2022	3	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A munkaerő-piaci integrációt térségünkben a Baranya Megyei Kormányhivatal Komlói Járási Munkaügyi Központ koordinálja. A munkanélküliek a Munkaügyi Központ által szervezett képzéseken vehetnek részt. A legtöbb képzés valamilyen szakma elsajátítására – szakács, vendéglátó eladó, szociális gondozó és ápoló, villanszerelő, CNC forgácsoló, stb. – irányul. Ugyanakkor a képzések között találunk nyelvi képzést, 7-8. osztály felzárkóztató képzést is. Pécsváradon működik a Kun László Középiskola és Szakiskola Pécsvárad tagintézménye, ahol esti munkarend szerinti gimnáziumi képzés folyik felnőttek részére.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Mélyszegénységben élők, romák a településen nincsenek.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk a településen.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Óbánya településen jelenleg nincs szervezés alatt digitális ismeretek megszerzésére irányuló képzés.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

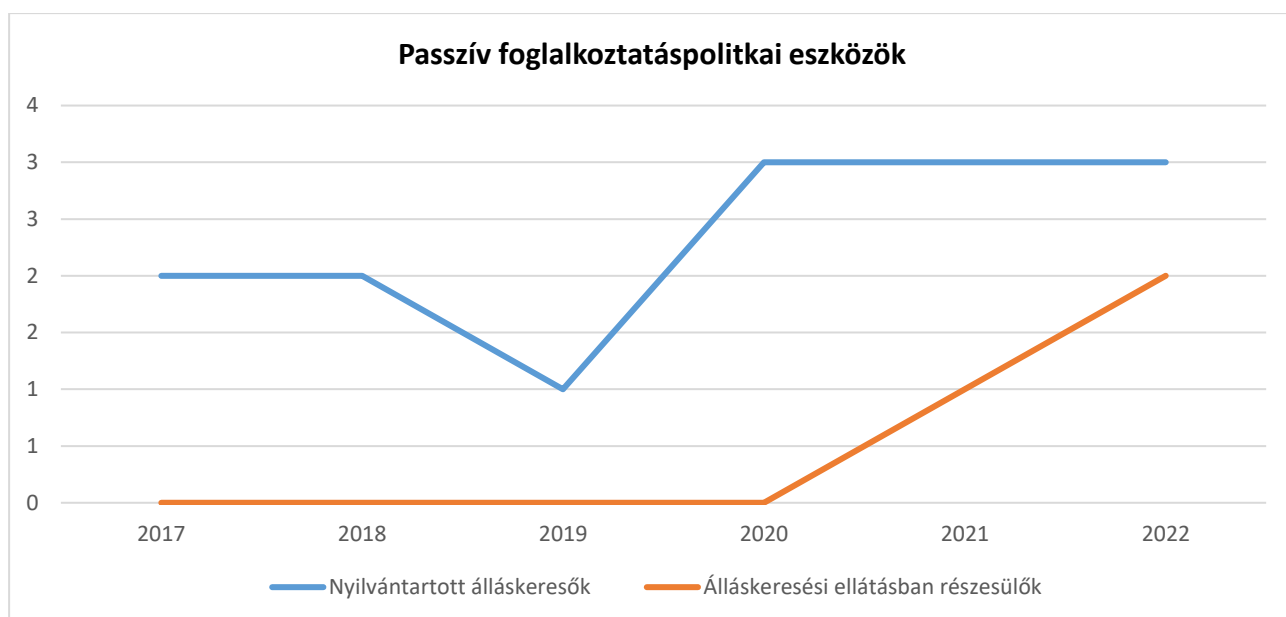
A következő táblázatok az álláskeresési segélyben részesülők számát, arányát, a járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek számát, és a rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek számát mutatja.

2022-ben a nyilvántartott álláskeresők száma 3, ebből 2 fő részesül álláskeresési támogatásban.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	2	3,77%	0	0,00%
2018	2	4,35%	0	0,00%
2019	1	2,78%	0	0,00%
2020	3	8,11%	0	0,00%
2021	3	9,09%	1	33,33%
2022	3	6,98%	2	66,67%

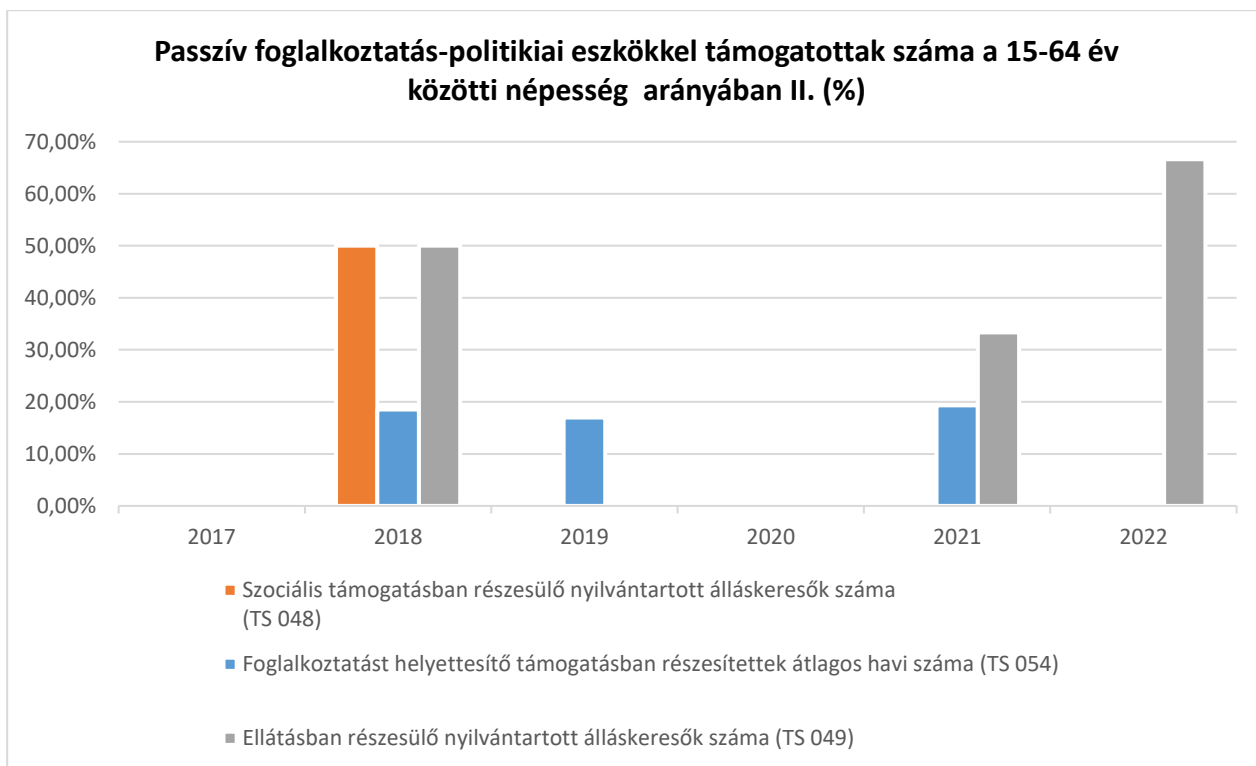
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
2018	1	50,00%	0	18,50%	1	50,00%
2019	0	0,00%	0	17,00%	0	0,00%
2020	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
2021	0	0,00%	1	19,33%	1	33,33%
2022	0	0,00%	0	0,00%	2	66,67%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH

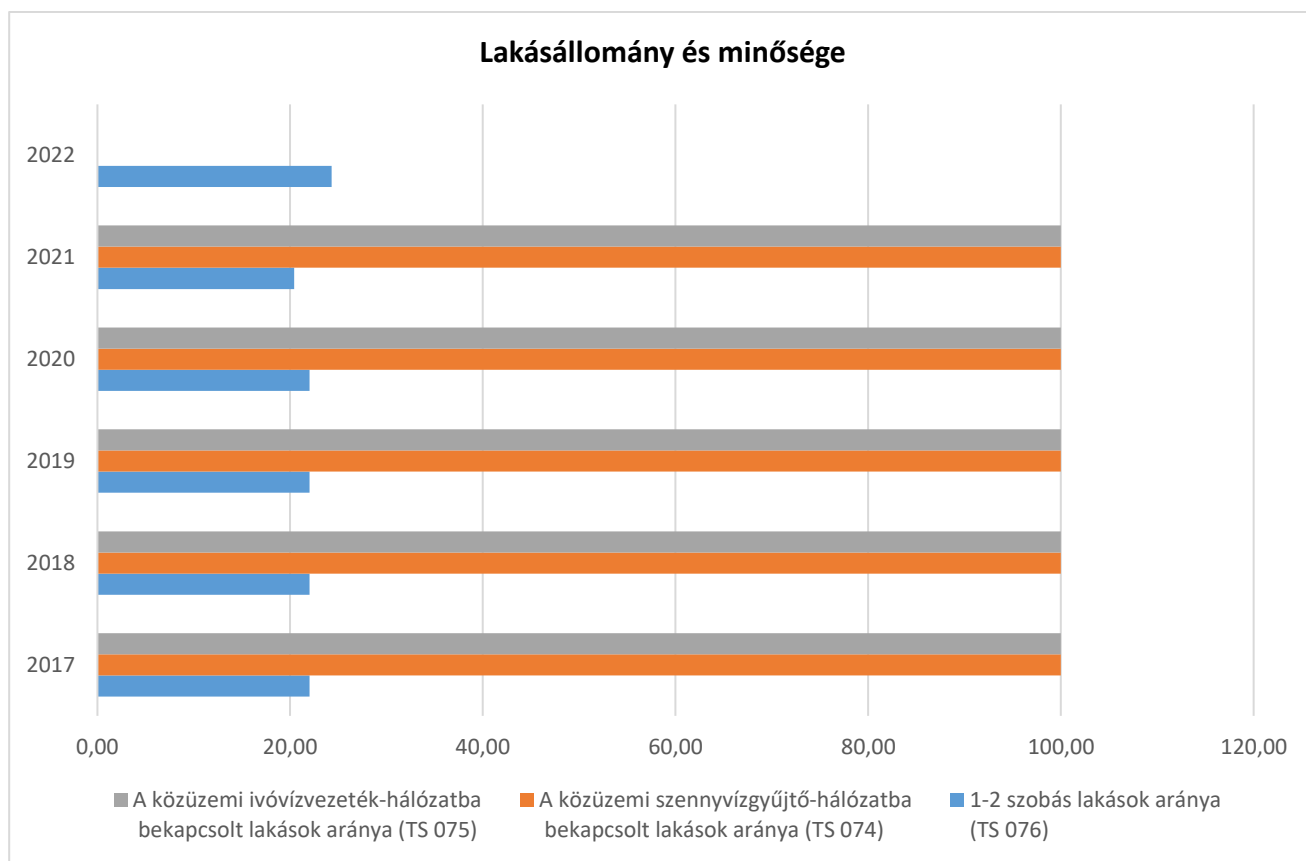
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	50	0	0,00	22,00	100,00	100,00
2018	50	0	0,00	22,00	100,00	100,00
2019	50	0	0,00	22,00	100,00	100,00
2020	50	0	0,00	22,00	100,00	100,00
2021	49	0	0,00	20,41	100,00	100,00
2022	70	0	0,00	24,29	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

A településen a lakások magántulajdona az irányadó, a település minden lakása ebbe a körbe tartozik.

b) szociális lakhatás

Az önkormányzatnak nincs lakásállománya, melyet a szociális lakhatás feladatellátásának alárendelhetne. De nincs is igény ilyen feladatellátásra.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

e) lakhatást segítő támogatások

Lakhatást segítő támogatások Óbánya Község Önkormányzata a lakhatáshoz nyújtott települési támogatást biztosítja a rászorulóknak részére, melynek változásait a következő táblázat mutatja be.

Az arra rászorulóknak közműszámláik kifizetéséhez kapják a támogatást, az Önkormányzat közvetlenül utalja át a támogatást a szolgáltatóknak. Egy esetben felszerelésre került az előre fizetős mérőóra. A támogatás 3.000 Ft-tól 5.000 Ft-ig terjedhet, amely a benyújtást követő hónap első napjától állapítható meg, egy év időtartamra.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	n.a.	4
2018	n.a.	5
2019	n.a.	10
2020	n.a.	6
2021	n.a.	87
2022	n.a.	46

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Számszerű adat nem áll rendelkezésre, de egyéb információk (családsegítés) alapján megállapítható, hogy a településen az eladósodottság nem releváns.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületeken és nem lakóövezetben két lakott ingatlan van a községben. A településen a minőségi közszolgáltatásokhoz mindenki egyenlően hozzáférhet, ezeket a következő mecseknádasdi székhelyű szervezetek végzik: önkormányzati közös hivatal, családsegítő szolgálat, gyermekjóléti szolgálat, védőnői szolgálat. A közműszolgáltatások részben elérhetők: vezetékes víz és villanyáram mindenhol van, szilárd és folyékony hulladékszállítás szintén. A település rendelkezik vezetékes gázszolgáltatással, valamint szennyvízcsatorna-rendszerrel is.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A településen nincsenek telepek, szegregátumok.

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A házi orvosi ellátás székhelye Mecseknádasd, az orvos hetente egyszer 4 órában elérhető a településen. A védőnői szolgáltatás a településen élők számára igény szerint elérhető. Fogorvosi szakrendelés Mecseknádasdon található.

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	0	0	0	5	1,06
2018	0	0	0	0	5	1,60
2019	0	0	0	0	4	1,00
2020	0	0	0	0	3	1,00

2021	0	0	0	0	3	0,08
2022	0	0	0	0	2	0,00

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

A 3.6.1. táblázat tartalmazza a közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők számát, ami évről évre csökken. A fő probléma abban jelentkezik, hogy a közgyógyellátásra vonatkozó jogszabály melléklete, a közgyógyellátásra felírható gyógyszerek listája szűkül. Így a rászoruló személy betegségére szükséges gyógyszer típusa miatt esik ki az ellátásból. A közgyógyellátásban részesülőknek a lakosságszámhoz képest relatíve nagy száma az öregedő, rossz közegészségi állapotú népességet jelzi.

A táblázat az ápolási díjban részesülők számát is tartalmazza.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Az önkormányzat az óbányai falugondnoki szolgálat falubuszával rendszeres időközönként lehetőséget biztosít a településen élők számára a szűrővizsgálatokon, szakrendeléseken történő megjelenésre a környékbeli nagyobb városokban (Bonyhád, Szekszárd, Pécs).

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Az önkormányzat az óbányai falugondnoki szolgálat falubuszával rendszeres időközönként lehetőséget biztosít a településen élők számára a fejlesztő és rehabilitációs ellátásokon történő megjelenésre a környékbeli nagyobb városokban (Bonyhád, Szekszárd, Pécs).

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetés (szociális étkeztetés) az Mecseknádasd konyhájáról történik. Az önkormányzat nem tart fenn konyhát. Az ottani élelmezésvezető rendszeresen részt vesz a szakirányú továbbképzéseken, így a közétkeztetés nyersanyagbeszerzése, illetve az ételsorok összeállítása az egészséges táplálkozás szempontjai szerint történik.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Szervezett sportélet a turisztikát leszámítva nincs a településen, de időnként tömegsport rendezvényekre kerül sor. Az önkormányzat tulajdonában lévő sportpályát (füves kispálya) minden sportolni vágyó helyi lakos szabadon, térítésmentesen használhatja. A község kiemelt jelentőséggel bír a megye turisztikájában, számos túraútvonal cél- illetve áthaladó állomása.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A családsegítő és gyermekjóléti szolgálat közös hivatali szinten, mecseknádasdi székhellyel működik.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

2021. évben a bűnmegelőzéssel kapcsolatos programokat a rendőrkapitányság (DADA program, az Iskolai Bűnmegelőzési Tanácsadói program, Iskola Rendőre program, OVI-Zsaru program, Iskolaőri program, nyári tábor program sorozat) végrehajtotta Mecseknádasdon. A bűnmegelőzési tevékenység keretében előadást tartottak a drogról, annak veszélyeiről, és a velük kapcsolatos bűnesetekről.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A településen nincsenek diszkriminációs gyakorlatok, folyamatok semmilyen területen, így a szolgáltatások nyújtásában sem.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Pozitív diszkriminációról nincs tudomásunk.

Településünkön nincs népkonyha, ez a szolgáltatás nem működik.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

A közösségi élet legfőbb színtere a közösségi ház IKSZT (Faluház), amely többfunkciós önkormányzati létesítmény. Itt működik a községi könyvtár, valamint az e-Magyarország Pont. Nagytermében helyt adnak az önkormányzati, kisebbségi önkormányzati, egyéb rendezvényeknek, politikai gyűléseknek, termékbemutatóknak stb. Igény esetén esküvők, más családi rendezvények tartására is rendelkezésre áll. Az évente megrendezendő Falunap rendezvény központi színtere, jó idő esetén a programok az épülethez tartozó füves területen, rossz időben a Nagytermében kerül sor.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
n.a.	nem	162	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A településre jellemző a harmonikus közösségi együttélés a különböző etnikai csoportok között. A településen, a német eredetű és a magyar lakosság békében, összhangban él egymással és a betelepült külföldi állampolgárokkal.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A rendezvények szervezésében figyelhető meg leginkább az önkéntes közösségi munka

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A településen Német Nemzetiségi Önkormányzat működik, melynek alapvető feladata, a német nemzetiségi érdekek védelme és képviselése

e.) helyi lakossági önszerveződések.

Óbánya településen egy egyesület működik, Óbányai Német Olvasókör. Céljaik között szerepel a magyarországi németiség kulturális értékeinek megtartása, megőrzése és továbbadása a következő generációk számára.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nem működik roma nemzetiségi önkormányzat a településen.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Célcsoport tagjainak rossz egészségügyi állapota.	Orvosi előadások, felvilágosítás, prevenció, szűrővizsgálatok szervezése.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	69	76	145	47,59%	52,41%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			3	2,07%	

0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	6	7	13	4,14%	4,83%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	2	2	4	1,38%	1,38%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A 4.1.1. számú táblázat tartalmazza a védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek számát. Nincsenek ilyen gyerekek a településen.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	0	n.a.
2018	0	n.a.
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

A 4.1.2. számú táblázat a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számát tartalmazza.

A településen nincs rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő és védelembe vett gyermek. Ez annak tudható be, hogy nagyon kevés kiskorú él a településen, és ők rendezett anyagi háttérrel rendelkező családban élnek.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

A települési önkormányzat a rendkívüli élethelyzetbe került családok részére - kérelemre történő igénylésre - rendkívüli települési támogatást tud nyújtani. A támogatás évente három alkalommal igényelhető.

Megemlítendő, hogy a helyi rendszeres települési támogatás keretében adható lakhatásra vonatkozó támogatás mértéke a gyermekek számával és a család egy főre eső jövedelmének arányával növekszik. Ez egy évre szóló támogatásforma.

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	0	0	-
2018	0	0	-
2019	0	0	-
2020	0	0	-
2021	0	0	-
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Nem releváns.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Nincsenek ilyen gyermekek.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nem releváns.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nincsenek a településen szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnői körzet (és az azt működtető intézményfenntartó társulás) székhelye és központja Mecseknádasd. A védőnői körzethez tartozik még Óbányán és a székhely-településen kívül Ófalu község. A védőnő székhelyén minden munkanapon elérhető, heti 1-1 alkalommal minden településre eljut. Egy védőnőre jutó gyermekek számáról nincs adatunk.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-
2022	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Mecseknádasdon 1 gyermekorvosi praxis működik. A praxisban dolgozó orvos Mecseknádasdon kívül Ófaluban és Óbányán is ellátja a gyermekorvosi szolgáltatást.

Gyermek szakrendelések legközelebb Pécssett és Szekszárdon érhetők el, betöltetlen praxis jelenleg nincs a településen.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.
2022	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Nincsenek ilyen adatok.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

2016. január 1-től a családsegítés a gyermekjóléti szolgáltatással egy szolgáltató - a család- és gyermekjóléti szolgálat - keretében működik. A Mecseknádasd településen fenntartott Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ellátja az Óbányán élő, szociális, mentális, életvezetési problémákkal küzdő, veszélyeztetett és/vagy krízishelyzetben levő családokat, egyéneket, gyermekeket, a szociálisan válsághelyzetben lévő várandósokat, az észlelő- és jelzőrendszer által az intézményhez irányított egyéneket, valamint mindazokat, akik problémájukkal az intézményhez fordulnak. A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek

veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekjóléti szolgálat figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét. (Gyvt. 39 §) 2 fő családsegítő látja el a család- és gyermekjóléti szolgálat feladatait. A tárgyi feltételek a munkavégzéshez adóttak. A Szolgálat napi félfogadáson kívül lényeges feladatuk az ügyintézési tanácsadás és az információs szolgáltatás. Az esetmunkához hozzátartozik egyebek mellett a komplex (a teljes családra kiterjedő) családgondozás, a segítséget kérők megerősítése, a „képesse tevés” gyakorlata, az ügyfél társas kapcsolatainak gazdagítása, helyreállítása. Mentális gondok esetén ugyancsak a szociális munkás (családgondozó) feladata az elsődleges problémafeltárás, a feszültségoldó ún. segítő beszélgetés alkalmazása, valamint a pszichológus, pszichiáter, vagy jogász szakember, közösségi ellátások stb. bevonása a megoldási folyamatba. Az egyéni problémák kezelése mellett különböző típusú és célú tanácsadások (adósságkezelési, munkavállalási, jogi, mentálhigiénés) működtetése is feladatuk, de szükség esetén az azonnali „beavatkozások” biztosítása, így a krízisintervenció gyakorlata is a munka része. A problémamegoldó folyamat általában havi szinten legalább 3-4 találkozást feltételez a segítséget kérő és a segítő között. A családgondozás többnyire hónapokig, akár évekig tartó segítő együttműködést tesz szükségessé a felek között, előfordul, hogy egyszeri tanácsadással is megoldható a probléma.

Cél a családok családmegtartó erejének növelése, amelynek érdekében hangsúlyt helyeznek a prevencióra, családtámogatási módszerek kidolgozására, az alapellátás hatékonyságának növelésére, a szolgáltatások színvonalának emelésére.

f.) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Óbányán nincs bölcsőde, ez a szolgáltatás Mecseknádasdon illetve Ófaluban vehető igénybe.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	0	n.a.
2018	0	n.a.
2019	0	n.a.
2020	0	n.a.
2021	0	n.a.
2022	0	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
	2017	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

g.) gyermekvédelem;

A gyermekjóléti szolgálat munkája során – különös tekintettel a védelembe helyezett, veszélyeztetett gyermekekre – szorosan együttműködik az egyéb gyermekvédelmi feladatot ellátó szervezetekkel (intézmények – iskola, óvoda, védőnő, önkormányzat – jegyző). A gyermekvédelmi intézkedések konszenzuson alapuló közös döntések, de formailag a jegyző hozza meg ezeket a többi együttműködő szervezet javaslatainak figyelembevételével. A témában közös helyszíni bejárásokat, meghallgatásokat (pld. elhelyezési tárgyalás, védelembe vételi tárgyalás) tartanak, szükség esetén bevonva a városi, megyei gyámhivatal dolgozóit is.

h.) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Krízishelyzetben igénybe vehető helyi szolgáltatások nincsenek. A gyermekvédelem fent ismertetett helyi szereplői segítséget nyújtanak a rászorulóknak abban, hogy megtalálják, és igénybe vehessék a járásban, illetve a megyében működő ilyen típusú szolgáltatásokat.

i.) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Egészségfejlesztési tárgyú programok a különböző szűrővizsgálatok, melyeket a védőnő szervez, a személyek szállítását az önkormányzat végzi. Ezeken bárki részt vehet.

Sport-, szabadidős és szünidős programokat az önkormányzat szervez. Senkinek nincs korlátozva ezekben a részvétele.

j.) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Elenyésző az ingyenes, vagy kedvezményes étkeztetésben, tankönyvben részesülők száma, a településen kevés rászoruló él.

k.) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Az mecseknádasdi óvodai nevelési program kiterjed a német nemzetiségi hagyományok, szokások tovább örökítésére.

l.) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A településen nincsenek diszkriminációs gyakorlatok, folyamatok semmilyen területen, így a szolgáltatások nyújtásában sem.

m.) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Ilyen a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjprogram.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

A településen nincs óvoda, ez a szolgáltatás Mecseknádasdon vehető igénybe.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

	neveléssel együtt) (TS 087)	(gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	0	0	n.a.
2018	0	0	n.a.
2019	0	0	n.a.
2020	0	0	n.a.
2021	0	0	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Óbányán nincs iskola, ez a szolgáltatás Mecseknádasdon vehető igénybe.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	n.a.	0	n.a.
2018	n.a.	0	n.a.
2019	n.a.	0	n.a.
2020	n.a.	0	n.a.
2021	n.a.	0	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és képzésfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és képzésfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b.) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)
A településen iskola, óvoda nem működik

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	n.a.	0	0	0	0	0	0	n.a.
2018	n.a.	0	0	0	0	0	0	n.a.
2019	n.a.	0	0	0	0	0	0	n.a.
2020	n.a.	0	0	0	0	0	0	n.a.
2021	n.a.	0	0	0	0	0	0	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;
A településen iskola, óvoda nem működik.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

A településen iskola, óvoda nem működik.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Nincs pozitív diszkrimináció.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	n.a.	n.a.	n.a.	0
2018	n.a.	n.a.	n.a.	0
2019	n.a.	n.a.	n.a.	0
2020	n.a.	n.a.	n.a.	0
2021	n.a.	n.a.	n.a.	0
2022	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Unatkozó, motiválatlan, közösségi életben részt nem vevő gyermekek.	Közösségi, kulturális és sportprogramok szervezése.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

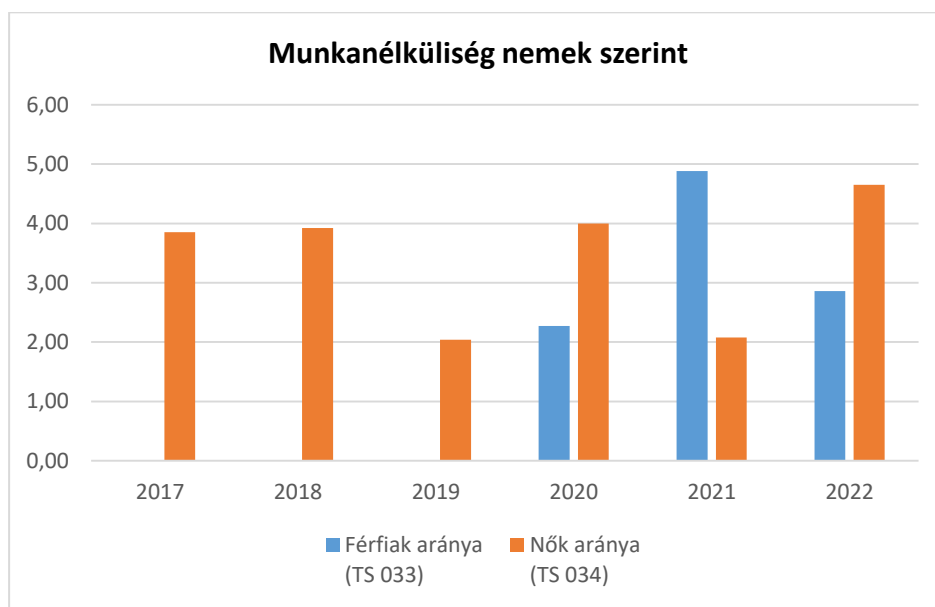
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Alábbi tábla mutatja, hogy a nyilvántartott álláskeresők aránya évről évre magasabb. 2022.-ig a nők aránya magasabb volt a férfiakénál. A településen a közfoglalkoztatási munkaprogram ad lehetőséget.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	0	3,85	1,93%
2018	0	3,92	1,96%
2019	0	2,04	1,02%
2020	2,27	4	3,14%
2021	4,88	2,08	3,48%
2022	2,86	4,65	3,76%

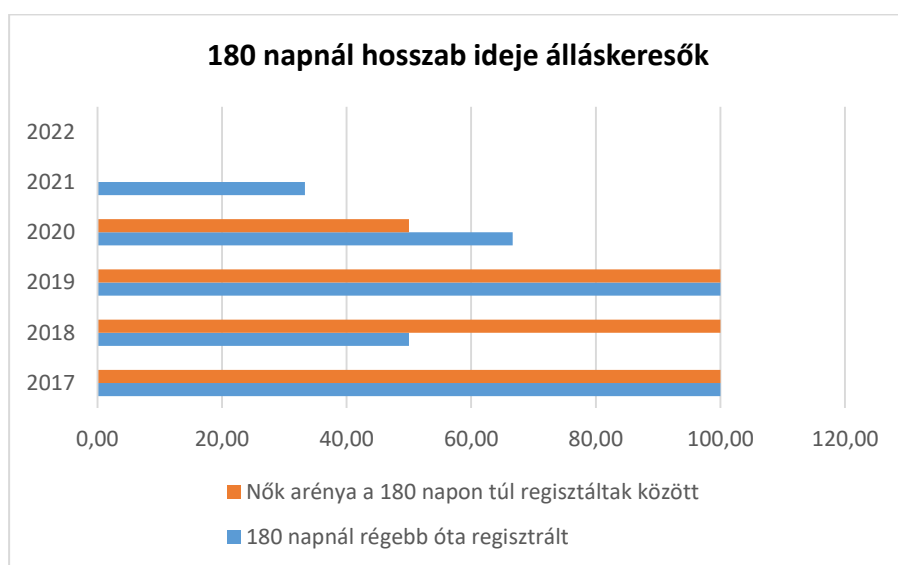
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	100	100
2018	50	100
2019	100	100
2020	66,67	50
2021	33,33	0
2022	0	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Erre vonatkozóan semmilyen adat nem áll rendelkezésre.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Erre vonatkozóan semmilyen adat nem áll rendelkezésre.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Erre vonatkozóan semmilyen adat nem áll rendelkezésre.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Erre a területre vonatkozóan nincsenek helyi programok. Bölcsőde, óvoda, családi napközi nem működik a településen.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	0	n.a.
2018	0	n.a.
2019	0	n.a.
2020	0	n.a.
2021	0	n.a.
2022	0	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Csekély a kisgyermekes anyák száma. De mivel a település és környéke „intézményhiányos” állapotban van a kisgyermek-gondozási intézmények tekintetében, így probléma a kisgyermekes anyukák munkavállalása, a gyermekgondozási ellátások lejártát követő visszatérése a munkaerőpiacra.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-
2022	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Nem jellemző a településre.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben igénybe vehető helyi szolgáltatások nincsenek. A családvédelemnek a gyermekek célcsoportnál ismertett helyi szereplői segítséget nyújtanak a rászorulóknak abban, hogy megtalálják, és igénybe vehessék a kistérségben, illetve a megyében működő ilyen típusú szolgáltatásokat.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

Óbánya Önkormányzata Képviselő-testület tagjai jelenleg nagyobb százalékban nők töltik be, a Német Önkormányzat tagjainak 100%-a nő és az elnöki tisztelet is hölgy tölti be.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nincsenek ilyen helyi szintű társadalmi problémák.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nehéz a nők visszatérése a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra.	Komplex segítségnyújtás a munkaerőpiacra visszatérni kívánó kisgyermekes nők részére (felvilágosítás, tájékoztatás, képzés-szervezés- és lebonyolítás, munkáltatók figyelmének felhívása).

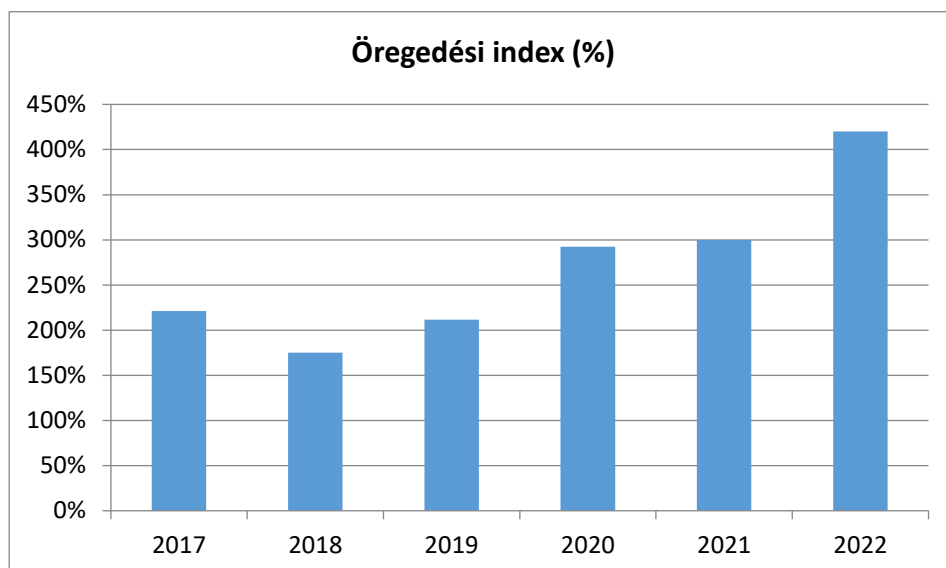
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorú népesség száma növekszik a községben a 10-20 évvel ezelőtti állapothoz képest (előregedő település).

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	42	19	221,05%
2018	35	20	175,00%
2019	36	17	211,76%
2020	38	13	292,31%
2021	39	13	300,00%
2022	42	10	420,00%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

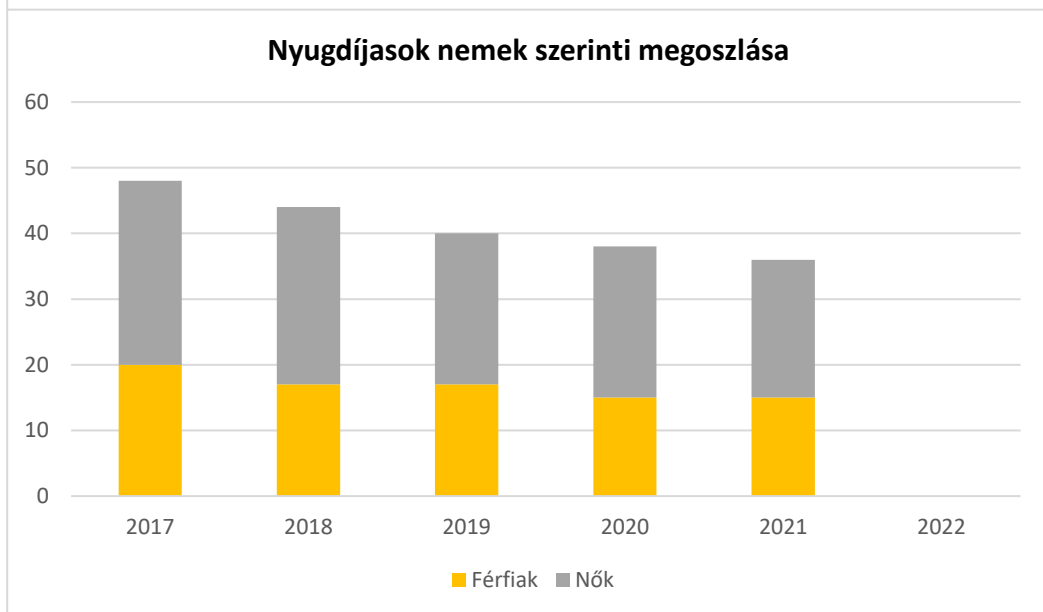
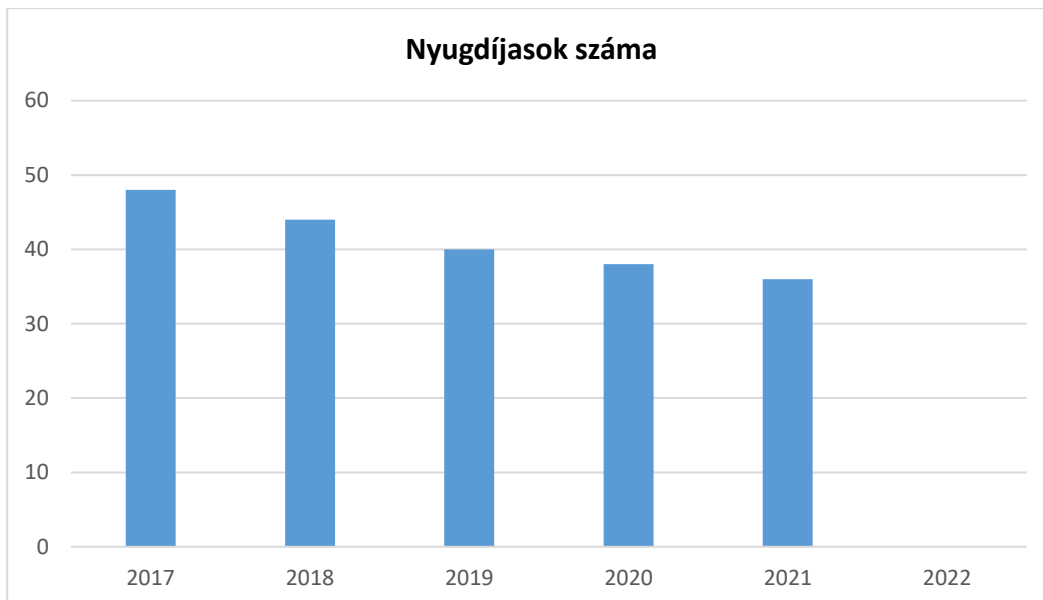

A település összlakosságához képest magas a nyugdíjasok száma, ez illeszkedik ahhoz a korábbi megállapításhoz, hogy Óbánya jelentős mértékben előregedő település. A második következtetés, hogy az idősödő és idős korban az évek előrehaladásával egyenes arányban növekszik a nők és csökken a férfiak száma. Mindez a férfiak rosszabb életkilátásai, rövidebb átlagéletkora miatt van, amelyek Magyarországon országos tendenciák.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	20	28	48
2018	17	27	44
2019	17	23	40
2020	15	23	38
2021	15	21	36
2022	n.a.	n.a.	-

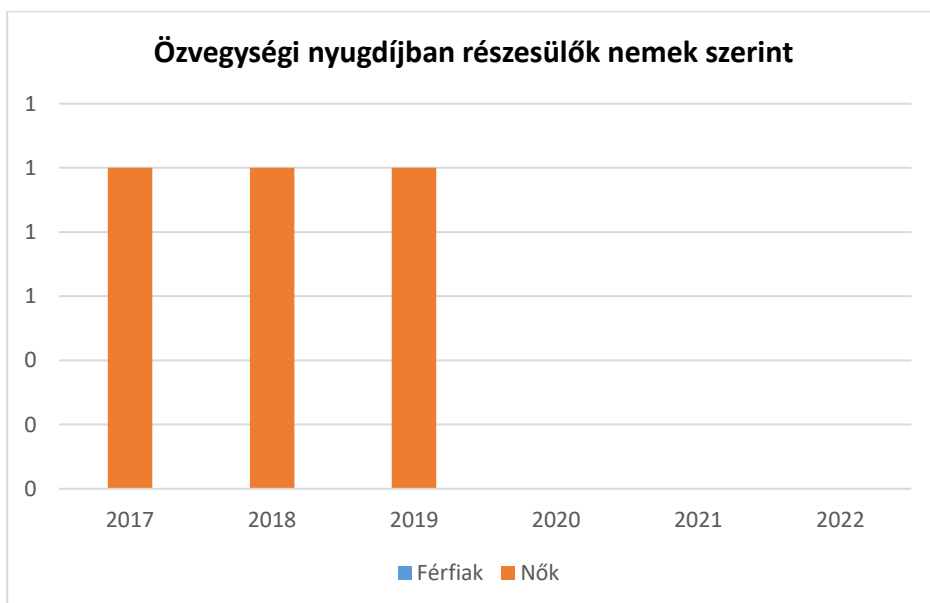
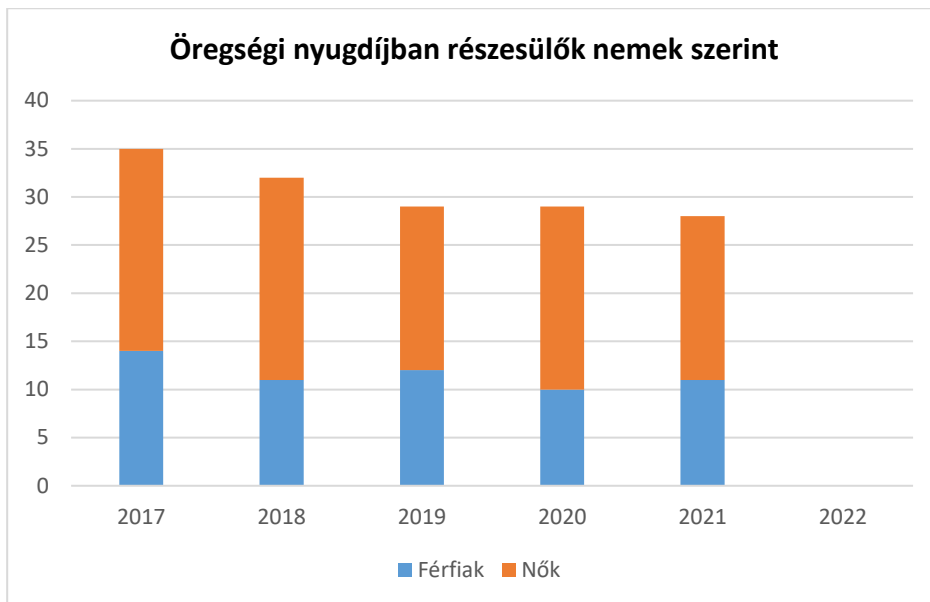
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	0	0	14	21	0	1	0
2018	0	0	11	21	0	1	0
2019	0	0	12	17	0	1	0
2020	0	0	10	19	0	0	0
2021	0	0	11	17	0	0	0
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Nem állnak rendelkezésre számszerű adatok. Az elmúlt években - részben a jogszabályi változások miatt - szinte minimumra csökkent az idősek, nyugdíjasok foglalkoztatása a településen, leszámítva a családi vállalkozásokban dolgozókat, illetve segítő családtagokat.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	2	2	1	3	3	3
41-45 év (TS 042)	Fő	0	0	0	0	0	0
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	0	0	0	1	1	0
	%	0,00%	0,00%	0,00%	33,33%	33,33%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	1	1	1	1	0	0
	%	50,00%	50,00%	100,00%	33,33%	0,00%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	0	0	0	0	0	0
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0	0	0	0	0	0
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 62. §-a szerinti szociális étkeztetés, a 63. §-a szerinti házi segítségnyújtás, valamint a 65/F. §-a szerinti nappali ellátás szociális alapszolgáltatásokat a Mecseknádasdi Gyermekjóléti és Szociális Társulás által alapított és Mecseknádasd Önkormányzata által fenntartott Mecseknádasdi Gondozási Központ intézménye útján látja el.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Nincs példa a foglalkoztatás területén az idősek hátrányos megkülönböztetésére.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

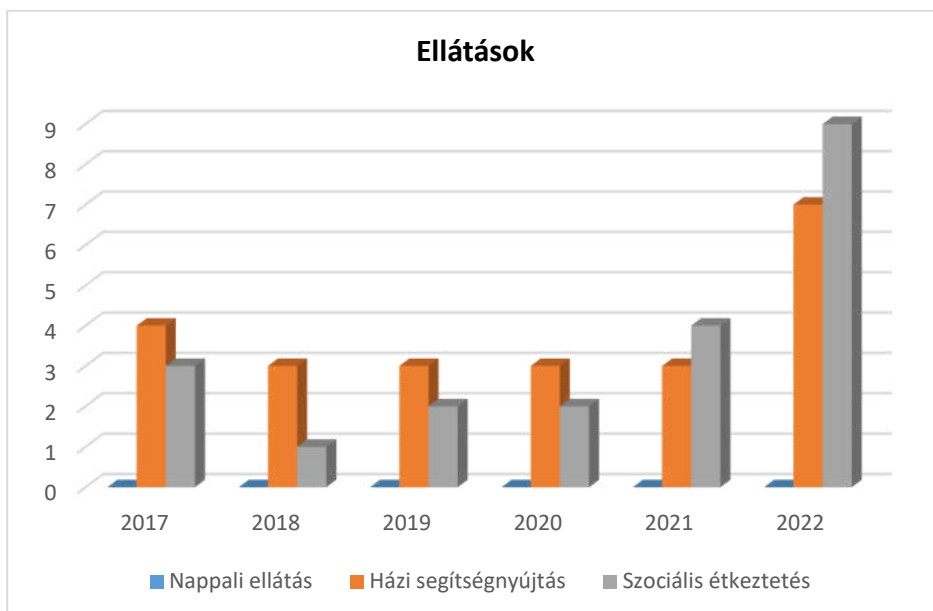
Az időskorúak nem veszik igénybe a nappali ellátás szolgáltatást, ami ebben az esetben a nappali étkeztetést jelenti. Ezt a szolgáltatást a helyi önkormányzat szervezésében a Mecseknádasdon működő konyha biztosítja.

Az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz az idősek éppúgy hozzáférhetnek, mint a település valamennyi lakója.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	42	0	4	3
2018	35	0	3	1
2019	36	0	3	2
2020	38	0	3	2
2021	39	0	3	4
2022	42	0	7	9

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A kulturális és közművelődési szolgáltatásokhoz az idősek éppúgy hozzáférhetnek, mint a település valamennyi lakója.

c) idősek informatikai jártassága;

Pozitív példák vannak a településen, egyes időskorúak gyorsan biztos ismereteket szereztek a számítógép és az internet használatának területén. Az önkormányzat minden eszközével elősegíti és bátorítja az idősek informatikai ismereteinek bővítését.

d) a generációk közötti programok.

A településen nincs kifejezetten ilyen irányú program szervezés.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Időseket célzó programok csak alkalmasszerűen vannak a településen.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

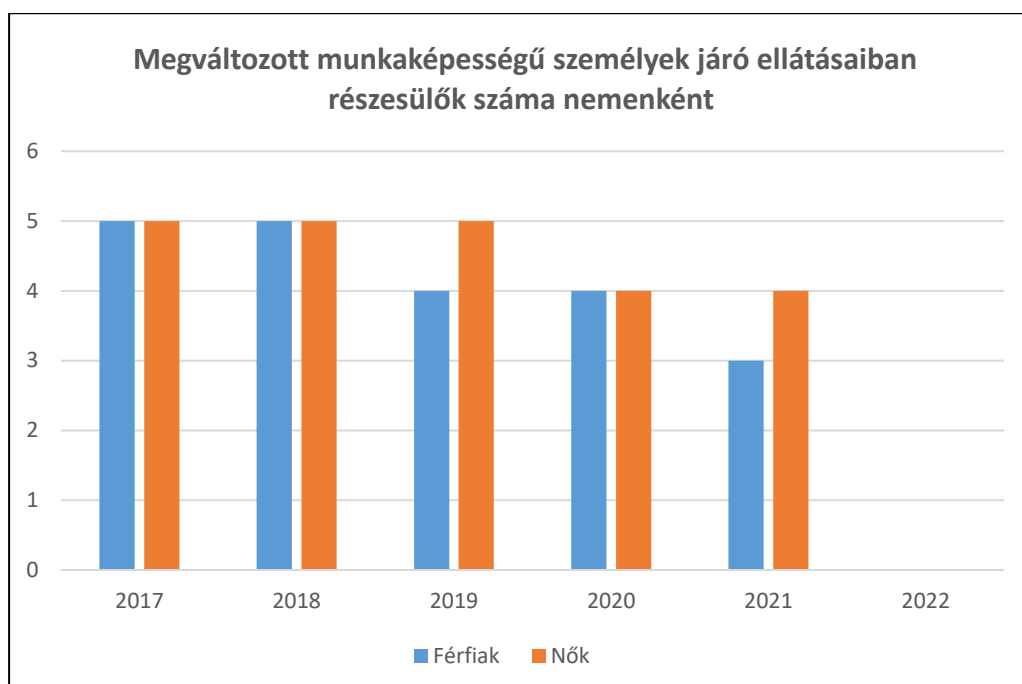
Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Elmagányosodás, bezárkózás	Tevékeny időskort elősegítő foglalkoztatási formák, programok, lehetőségek
Idősek rossz közegészségügyi állapota.	Felvilágosító és egészségmegőrző programok, szűrővizsgálatok szervezése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	5	5	10
2018	5	5	10
2019	4	5	9
2020	4	4	8
2021	3	4	7
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) fogyatékkal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Az önkormányzat a fogyatékkal élőket közfoglalkoztatásban nem foglalkoztat, mivel a helyi nyilvántartás alapján fogyatékkal élő 1993. évi III. törvény alapján aktív korú ellátott nincs, regisztrált álláskeresőről sincs tudomása, s ilyen irányú igény sem érkezett.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Jelenleg nincs a településen csak fogyatékkal élőket, vagy megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató munkáltató.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nagyon kevés a fogyatékkal élő a településen. Nem tapasztalható hátrányos megkülönböztetés foglalkoztatásuk területén.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Nincsenek ilyen intézmények, szolgáltatások, programok. Fogyatékkal élőket ellátó nappali intézmény nincs.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élők pénzbeli és természetbeni ellátásáról nincs számszerű adat. Kevesen vannak a településen fogyatékkal élők, ők is másokkal egyenlő mértékben részesülhetnek az önkormányzat által biztosított pénzbeli és természetbeni ellátásokból. Minden évben megállapítják és kifizetik a mozgáskorlátozottak éves támogatására vonatkozó jogszabály szerinti támogatásokat, a közlekedési kedvezményt, illetve a parkolási engedélyt is megkapják.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Településünkötől 30 km távolságra működik Pécssett Fogyatékos Személyek Nappali Intézménye.

Az Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Pécsváradi Tagintézményében lehetőség van arra, hogy a településünkön élő 0-23 korú fogyatékkal élő személyek különböző szolgáltatásokat vegyenek igénybe.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Közlekedési akadálymentességgel ellátottak a helyi intézményi és hivatali épületek. A felújítások során figyelmet fordítottak arra, hogy a közlekedési akadálymentesség megtörténjen az önkormányzati tulajdonú épületekben.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Még nem teljes körű a település közlekedési akadálymentesítése (közterületek).

Önkormányzatunk rendelkezik saját honlappal. Honlapunkon az e- ügyintézés működik, az ügyintézéshez szükséges tájékoztatók, kérelmek letölthetők. A település nagyságából fakadóan a fogyatékos személyek, a hajléktalanok, valamint a szenvedélybetegek helyi ellátása, valamint a fogyatékosok szociális szakellátása helyben nem megoldott.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzat, mint munkáltató gondoskodott intézményei akadálymentesítéséről. Más munkáltatóknál (cégek) ez az irodai épületeket leszámítva nem értelmezhető.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A közösségi közlekedés terei (pld. buszmegállók), járdák, parkok akadálymentesítettsége csak részben történt meg.

f) fogyatékosággal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosággal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Nincsenek ilyen helyi szolgáltatások.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Nem érvényesül ezen a területen pozitív diszkrimináció.

7.4. Fogyatékossággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Óbánya Község Önkormányzata a településen fogyatékkal élőket minden települési rendezvényre hívja és várja. Minden program helyszíne akadálymentesen megközelíthető és minden célcsoport és korosztály számára nyitott.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések nem relevánsak.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közlekedési akadálymentesítés csak részben történt meg.	Pályázati források keresése, az akadálymentesítés kialakítása.

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közintézmények, középületek akadálymentesítése, felújítása, energetikai korszerűsítése	Közintézmények akadálymentesítése felújítása, energetikai korszerűsítése pályázati források segítségével
A közterületek, járdák, parkok akadálymentesítése csak részlegesen megoldott a településen	Pályázati források keresése, az akadálymentesítés kialakítása.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A településen közfeladatot ellátó civil szervezetek, egyházi szolgáltatók, érdekvédelmi szervezetek nincsenek. Egy bejegyzett civil szervezet működik a községben az alábbiak szerint.

1.) Óbányai Német Olvasókör Egyesület, melynek céljai, tevékenységei a következők:

A helyi lakosság mindennapjainak segítése, a nemzetiségi kultúra ápolása, a nemzetiséghez tartozó, e közösséghez kötődő lakosság összefogása. A település sajátos arculatának megőrzése és ápolása, különös tekintettel annak nemzetiségi jellegére. Kapcsolatteremtés Németországban azzal a térséggel, faluval, ahonnan elődeik származnak. A falu lakosság-megtartó képességének elősegítése és fejlesztése. Az óbányai jeles tárgyak gyűjteményének gondozása. A természet- és környezetvédelem elősegítése és támogatása, a falusi turizmus működésének segítése.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A német nemzetiségi önkormányzat és a települési önkormányzat között harmonikus a kapcsolat, szinte minden községi program, rendezvény szervezését közösen, egymással együttműködve végzik.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Óbánya tagja a Zengő-Duna Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesületnek, Mecseknádasdi Szociális és Gyermejjóléti Társulásnak, valamint a Magyar Zarándokút Önkormányzati Társulásnak.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A nemzetiségi önkormányzat jellegéből, elnevezéséből, tagjai személyéből adódóan elsősorban a német/sváb helyi lakosok, mint célcsoport esélyegyenlőségének biztosítása érdekében látja el feladatait.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A településen működő civil (Óbányai Német Olvasókör Egyesület) szervezet működése során igyekszik maximálisan biztosítani valamennyi célcsoport esélyegyenlőségét.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A for-profit szereplők főként a foglalkoztatás terén tudnak bekapcsolódni az esélyegyenlőségi feladatokba

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

Már a helyi esélyegyenlőségi helyzetelemzés során meghatározásra kerültek azok a szervezetek (nemzetiségi önkormányzat, egyéb partnerek), akik bevonása szükséges a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába. Bevonásuk formája folyamatos tájékoztatásuk egy fórum keretein belül az esélyegyenlőségi intézkedési terv megvalósításának lépései során. Ebben a folyamatban sor kerül saját álláspontjuk kifejtésére (egyetértésük, vagy egyet nem értésük jelzésére), illetve kezdeményezhetik működési területüket érintően egyes programok, részszabályozások megalkotását.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Óbánya működtet HEP fórumot.

Az érintettek részére az esélyegyenlőségi program tervezete megküldésre került, írásban megtehetik észrevételeiket.

Az esélyegyenlőségi program tervezete társadalmi vitára bocsátása a hirdető táblán való kifüggesztéssel biztosított volt.

Óbánya Község Önkormányzatának Esélyegyenlőségi Programja a Polgármesteri Hivatalban ügyfélfogadási időben bármikor a lakosok rendelkezésére áll, valamint az önkormányzat honlapján közzétételre kerül, így a település teljes lakosságának hozzáférése biztosítottá válik a tervezett esélyegyenlőség folyamatok, tevékenységek megismerésére és a megvalósítás folyamatos ellenőrzésére.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Célcsoport tagjainak rossz egészségügyi állapota.	Orvosi előadások, felvilágosítás, prevenció, szűrővizsgálatok szervezése.
Gyermekek	Unatkozó, motiválatlan, közösségi életben részt nem vevő gyermekek.	Közösségi, kulturális és sportprogramok szervezése.
Idősek	Elmagányosodás, bezárkózás Idősek rossz közegészségügyi állapota.	Tevékeny időskort elősegítő foglalkoztatási formák, programok, lehetőségek Felvilágosító és egészségmegőrző programok, szűrővizsgálatok szervezése.
Nők	Nehéz a nők visszatérése a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra.	Komplex segítségnyújtás a munkaerőpiacra visszatérni kívánó kisgyermekes nők részére (felvilágosítás, tájékoztatás, képzés-szervezés- és lebonyolítás, munkáltatók figyelmének felhívása).
Fogyatékkal élők	Közlekedési akadálymentesítés csak részben történt meg.	Pályázati források keresése, az akadálymentesítés kialakítása.
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	A közterületek, járdák, parkok akadálymentesítése csak részlegesen megoldott a településen	Pályázati források keresése, az akadálymentesítés kialakítása.
	Közintézmények, középületek akadálymentesítése, felújítása, energetikai korszerűsítése	Közintézmények akadálymentesítése felújítása, energetikai korszerűsítése pályázati források segítségével

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol nemzetisége/etnikuma/faja/vallása/világnézete miatt senki nem részesül sem negatív, sem pozitív megkülönböztetésben.

Fontos számunkra, hogy a problémákkal küszködők segítséget kapjanak az életesélyeik javítására.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek kompetencia és készségfejlesztését, családi életre nevelését, szemléletformálását, hogy boldog, kiegyensúlyozott felnőtté válhassanak.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek testi, lelki, mentális, szociális állapotára, közösségbe vonására, a biztonságos, boldog időskor biztosítása érdekében.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén érdekeik védelmét, közösségbe vonását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek biztosítására, társadalmi integrációjuk elősegítésére.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Közterületek, járdák, parkok akadálymentesítése pályázati források segítségével	Közterületek, járdák, parkok akadálymentesítése pályázati források segítségével	Közterületek, járdák, parkok akadálymentesek legyenek Rövidtávú cél: az akadálymentes közterületek, járdák, parkok száma növekszik Középtávú cél: az akadálymentes közterületek, járdák, parkok száma növekszik Hosszútávú cél: az akadálymentes közterületek, járdák, parkok száma növekszik	Mecsek-nádasd Önkormányzatának költségvetési koncepciója	Új Roma Stratégia(2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)	1. Pályázati lehetőségek keresése 2. Pályázatok beadása 3. Pályázat megvalósítása	Polgármester	2028. 12. 28. (csütörtök)	A fejlesztések megvalósítása, Akadálymentesített közterületek, járdák, parkok számának növekedése	Pénzügyi és humán	A pályázatok által elvárt fenntarthatósági szempontok alapján	nem releváns
2	Korszerű középületek	Közintézmények, középületek akadálymentesítése, felújítása, energetikai korszerűsítése	Közintézmények, középületek akadálymentesítése, felújítása, energetikai korszerűsítése	Mecsek-nádasd Önkormányzatának költségvetési koncepciója	Új Roma Stratégia(2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) „A nők szerepének erősítése a	1. Pályázati lehetőségek keresése 2. Pályázatok beadása 3. Pályázat megvalósítása	Polgármester	2028. 12. 28. (csütörtök)	A fejlesztések megvalósítása,	Pénzügyi és humán	A pályázatok által elvárt fenntarthatósági szempontok alapján	nem releváns

					családban és a társadalomban" (2021–2030) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010–2022), (2023–2024) Országos Fogyatékosügyi Program (2015–2025)							
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	"Tegyük többet az egészségért!"	Célcsoport tagjainak rossz egészségügyi állapota.	Orvosi előírások, felvilágosítás, szűrővizsgálatok szervezése	Helyi szociális rendelet. Költségvetési koncepció. Költségvetési rendelet.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia (2019–2030)	Orvosi előadások, prevenció programok, rendezvények, szűrővizsgálatok szervezése.	Óbánya Községi Önkormányzat a, polgármester	2028. 12. 28. (csütörtök)	Megszervezett programok száma, azokon résztvevő személyek száma	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pénzügyi háttér az önkormányzat mindenkor éves költségvetése, valamint a tárgyban benyújtásra kerülő és sikeres pályázatok.	Kockázati tényező a célcsoport motivátlanság a és érdektelensége. Ezt szakemberek, civil szervezetek bevonásával lehet kiküszöbölni.	nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	"Játszunk együtt"	Unatkozó, motivátlatlan, közösségi életben részt nem vevő gyermekek.	Unatkozó, motivátlatlan, közösségi életben részt nem vevő gyermekek bevonása közös programokba, a falu közösségi életébe.	Helyi szociális és gyermekvédelmi rendelet. Költségvetési koncepció rendelet.	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009–2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” és Nemzeti Stratégia (2007–2032)	Pályázati források és együttműködő partnerek felkutatása. A célcsoport tagjai részére közösségi, kulturális és sport programok szervezése.	Óbánya Községi Önkormányzat a, polgármester	2028. 12. 28. (csütörtök)	Benyújtott pályázatok száma, megszervezett programok száma és azokon résztvevő személyek száma.	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása. A szükséges pénzügyi háttér az önkormányzat mindenkor éves költségvetése és a tárgyban benyújtott sikeres pályázatok biztosítják	Kockázati tényező a célcsoport motivátlanság a és érdektelensége. Ez szakemberek és civil szervezetek bevonásával kiküszöbölhető	nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége												
1	"Vissza a munka világába"	Nők és kisgyermekes családanyák visszatérése a munka világába.	Kisgyermekes édesanyák, nők foglalkoztatási helyzetének javítása.	Helyi szociális és gyermekvédelmi rendelet. Költségvetési koncepció rendelet.	„A nők szerepének erősítése családban és a társadalomban” (2021–2030)	Tájékoztatók, előadások szervezése. Képzések szervezése és népszerűsítése a munkába visszatérni vágyó nők részére.	Óbánya Községi Önkormányzat a, polgármester	2028. 12. 28. (csütörtök)	Megszervezett programok és előadások száma, azokon résztvevő személyek száma.	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, hozzá szükséges pénzügyi háttér az önkormányzat mindenkor	Kockázati tényező a célcsoport érdektelensége, illetve az infrastrukturális problémák. Szakemberek és civil szervezetek	---

												kölségetése biztosíthatja.	bevonásával ezek a kockázati tényezők csökkenthetők vagy kiküszöbölhetők .	
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------------------------	--	--

IV. Az idősök esélyegyenlősége

1	"Aktív idősor"	Elmagányosodás és bezárkózás az idősebb generáció részéről. Az idősorúak nem megfelelő egészségi állapota.	Egészségmegőrző és felvilágosító programok, szűrővizsgálatok szervezése. Tevékeny idősorok elősegítő foglalkoztatási programok szervezése, ezeken belül a különböző lehetőségek bemutatása.	Helyi szociális rendelet. Költségvetési rendelet.	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Egészségmegőrző és felvilágosító programok, szűrővizsgálatok szervezése. Idősorok bevonása a közösségi életbe. Rendezvények, különböző programok, kirándulások szervezése. Informatikai ismeretek bővítése.	Óbánya Község Önkormányzata, polgármester	2028. 12. 28. (csütörtök)	Programok, rendezvények száma és az azon részt vevő személyek száma.	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása mellett önkéntes munka bevonása szükséges lehet. A pénzügyi háttér az önkormányzat mindenkor éves költségvetése biztosíthatja.	Kockázati tényező, hogy az idős korosztály érdektelen lehet. Szakemberek, civil szervezetek, önkéntesek bevonásával motivált lehet a célcsoport.	nem releváns
---	----------------	--	---	---	---	---	---	---------------------------	--	--	--	--------------

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	"Akadály nélkül"	Közlekedési, információs és kommunikációs akadálymentesítés.	A tárgyban kiírt pályázatok figyelése, benyújtása. Közlekedési, információs és kommunikációs akadálymentesítés megvalósulása.	Helyi építészeti szabályzat. Költségvetési koncepció és rendelet.	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Pályázatok figyelése, benyújtása tárgyban. Megvalósítás, az elért eredmények hosszú távú fenntartása.	Óbánya Község Önkormányzata, polgármester	2028. 12. 28. (csütörtök)	Akadálymentesített létesítmények, informatikai és kommunikációs eszközök száma.	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása. Apályzat esetén szükséges pénzügyi háttér az önkormányzat mindenkor éves költségvetése, valamint sikeres pályázatok biztosíthatják.	Megvalósítása csak sikeres pályázat esetén lehetséges.	---
---	------------------	--	---	---	---	---	---	---------------------------	---	--	--	-----

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk kéri partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat. A meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. A célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása.

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat szereplői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.

- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Az Óbánya Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Óbánya Község Önkormányzata képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 76/2023 (XI.13.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum: 2023. 12.05.

Vas György
Aláírás

HATÁROZAT KIVONAT

Óbánya Község Önkormányzatának képviselő-testülete
2023. november 13-i üléséről

76/2023. (XI.13.) számú h a t á r o z a t

Óbánya Önkormányzat Képviselő-testülete a 2023-2028 közötti időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programját a határozat melléklete szerinti tartalommal elfogadja.

Határidő: Azonnal

Felelős: Réger Balázs aljegyző

van Groeningen Irén sk.
polgármester

Réger Balázs sk.
aljegyző

A kiadmány hitelül:

Mecseknádasd, 2023. 11.30.

Réger Balázs
aljegyző